

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญ

ภาคอุตสาหกรรมได้เริ่มเข้ามามีบทบาทอย่างเด่นชัดต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ในทศวรรษ 1960 หรือในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 และ 2 (พ.ศ. 2503-2514) อัตราการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในช่วงนั้น (พ.ศ.2503-2515) โดยเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 10.8 ต่อปี ซึ่งเพิ่มขึ้นมากเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงทศวรรษ 1950 ที่มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 5.3 ต่อปี อีกทั้งสัดส่วนผลผลิตของภาคอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศก็เพิ่มขึ้นเช่นกันจากร้อยละ 11.9 ในปี พ.ศ.2493 เป็นประมาณร้อยละ 17 ในปี พ.ศ.2515 ทั้งนี้อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูงมักเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อการอุปโภค - บริโภค และใช้แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ (labour intensive) อาทิเช่น อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำ อุตสาหกรรมยาสูบ อุตสาหกรรมสิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี เป็นต้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำ และอุตสาหกรรมยาสูบ ทั้ง 3 อุตสาหกรรมนี้เมื่อรวมกันมีสัดส่วนการผลิตสูงถึงร้อยละ 50 ของผลผลิตอุตสาหกรรมทั้งหมด¹

สาเหตุที่ในช่วงทศวรรษ 1960 ภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวของผลผลิตอย่างรวดเร็ว เช่นนี้ ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นผลมาจากนโยบายและมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมของรัฐบาล โดยเฉพาะมาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศด้วยการเพิ่มพิกัดอัตราภาษีศุลกากรของสินค้าเข้า หรือที่รู้จักกันดีว่า "นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้า" (import-substitution) จากการศึกษาของธนาคารโลกพบว่า สาเหตุของการขยายตัวของการผลิตส่วนใหญ่เกิดจากการขยายตัวของความต้องการภายในประเทศ (Domestic Demand Effect) รองลง

¹ Narongchai Akrasanee and Paitoon Wiboonchutikula, "Trade and industrialization policy and productivity growth in Thailand," in *Trade Policy and Industrialization in Turbulent Times*, ed. G.K. Helieiner (Newyork: Routledge, 1994), p. 422.

มาคือ เกิดจากผลของการทดแทนการนำเข้า (import-substitution) ในขณะที่ผลจากความต้องการส่งออกสินค้ามีน้อยมาก นอกจากนี้อัตราส่วนของการนำเข้าต่ออุปทานของสินค้า (import-supply ratio) ก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน ซึ่งก็เป็นการสนับสนุนให้เห็นว่า ความต้องการภายในประเทศได้รับการตอบสนองจากสินค้าที่ผลิตภายในประเทศมากขึ้น หรือ การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะของการทดแทนการนำเข้า ²

อย่างไรก็ตามการดำเนินนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าเช่นนี้ แม้จะทำให้ภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยเกิดการเจริญเติบโตอย่างมาก แต่ก็ได้ก่อให้เกิดผลดีต่ออุตสาหกรรมค้าระหว่างประเทศ การส่งออกของประเทศยังคงเป็นสินค้าเกษตรกรรม ในขณะที่การนำเข้าสินค้าประเทศอุตสาหกรรมและสินค้าทุนเพื่อใช้เป็นปัจจัยในการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมาก แม้ว่าการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคจะลดลงเนื่องจากมาตรการกีดกันทางภาษีก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถทำให้ดุลการค้าระหว่างประเทศดีขึ้นได้ ประเทศไทยต้องประสบภาวะการขาดดุลการค้าสูงมาก นอกจากนั้นตลาดในประเทศเพื่อรองรับสินค้าเริ่มจำกัด ³ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงเริ่มตระหนักถึงขีดจำกัดของการส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้า ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) จึงเริ่มเปลี่ยนมาใช้นโยบายส่งเสริมการส่งออก (export promotion) แต่ถึงกระนั้นนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าก็ยังคงดำเนินอยู่ ดังจะเห็นได้จากโครงสร้างภาษีศุลกากรที่มีอัตราภาษีขาเข้าสำหรับสินค้าสำเร็จรูปต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ที่สูง แสดงว่ายังคงให้ความสำคัญคุ้มครองส่งออกอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าในบางอุตสาหกรรมอยู่ ซึ่งผลของการใช้นโยบายทั้งสองควบคู่กันไปเช่นนี้ได้ก่อให้เกิดการผลิตสินค้าสำเร็จรูปมากขึ้น เช่น เส้นใยประดิษฐ์ พลาสติก พิววีซี ชิ้นส่วนเครื่องจักรและเครื่องยนต์ ในเวลาเดียวกันก็ก่อให้เกิดการขยายการผลิตของอุตสาหกรรมที่เคยผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เช่น สิ่งทอ น้ำตาล และผลิตภัณฑ์ปอ จนสามารถส่งออกได้ แม้ว่าการส่งออกในขณะนั้นจะยังมีไม่มากนักก็ตาม

² ปราวณี ทินกร, "เส้นทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย," ใน เศรษฐกิจไทย : บนเส้นทางแห่งสันติประชาธรรม เล่มที่หนึ่ง, รักรวรรค์ ธนะพรพันธ์ และ นิพนธ์ พัวพงศกร, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์, 2531), หน้า 179.

³ ศิวมค์ จังคศิริ, "ทิศทางพัฒนาอุตสาหกรรมไทย," ใน ศักยภาพและอนาคตของเศรษฐกิจไทย, จารุมา ชัยกุล และ ดีรณ พงศ์มณฑลพันธ์, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 75.

ต่อมาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับอื่น ๆ รัฐบาลก็ยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยใช้นโยบายส่งเสริมการส่งออก (export promotion) เรื่อยมา โดยได้พยายามปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการส่งออก และการแข่งขันในตลาดโลก ส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างภาษีศุลกากรด้วยการลดอัตราภาษีขาเข้าเพื่อลดการคุ้มครองอุตสาหกรรมลง จากการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมตามที่กล่าวมานี้ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจของโลก ทำให้มีกระแสการไหลเข้าของการลงทุนจากต่างประเทศมายังภาคอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากเช่นนี้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ภาคอุตสาหกรรมได้กลายมาเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญในโครงสร้างการผลิตและโครงสร้างการค้าระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากในช่วงทศวรรษ 1970 ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทยสามารถครองส่วนแบ่งตลาดขนาดใหญ่ในประเทศอุตสาหกรรมหลักไว้ได้ และมีมูลค่าการส่งออกประมาณครึ่งหนึ่งของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมดของประเทศ ขณะที่ในปี พ.ศ. 2528 เป็นปีแรกที่ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมได้มากกว่าสินค้าเกษตรกรรมโดยส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมได้ทั้งสิ้นถึง 95,615 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.4 ของมูลค่าการส่งออกรวม แต่สินค้าเกษตรกรรมส่งออกได้เพียง 73,398 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.0 ของมูลค่าการส่งออกรวม⁴ หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2537 สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกของสินค้าอุตสาหกรรมเมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกโดยรวมก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 โดยสินค้าเกษตรกรรมมีสัดส่วนลดลงเหลือเพียงร้อยละ 16 ของมูลค่าการส่งออกโดยรวมเท่านั้น อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า การขยายตัวของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นทุกปีมีแนวโน้มที่จะลดลงอันเป็นผลมาจากการที่ศักยภาพในการแข่งขันของไทยอ่อนตัวลงในสินค้าส่งออกที่ใช้แรงงานมากโดยเฉพาะเมื่อต้องแข่งขันกับประเทศคู่แข่งสำคัญ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย และเวียดนาม ซึ่งมีค่าจ้างแรงงานถูกกว่าไทย⁵ ทั้งยังต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันในตลาดโลกที่มีแนวโน้มรุนแรงยิ่งขึ้นอันเกิดจากกระแสการเปิดเสรีด้านการค้าในตลาดโลก ไม่ว่า

⁴ เจษฎา โกลุณจิตร์ และ ณัฐพล ขวลิตรชีวิน, "ประเทศไทยกับการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกในอนาคต," ใน เศรษฐกิจไทย : บนเส้นทางสันติประชาธรรม เล่มที่หนึ่ง, รัศมี อเนกพรพันธ์ และ นิพนธ์ พัวพงศกร, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์, 2531), หน้า 295.

⁵ กองวิจัยสินค้าและการตลาด กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, "โอกาสและผลกระทบจากการเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรมหลังการเจรจาขอพหุภาคี," วารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์ 26 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2538): 7.

จะเป็น องค์การการค้าโลก (WTO) การรวมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น ตลาดยุโรป (EC) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ตลอดจนการรวมกลุ่มในระดับอนุภูมิภาค เช่น ตามเหลี่ยมเศรษฐกิจ สีเหลี่ยมเศรษฐกิจ หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ประเทศไทยต้องเร่งปรับปรุงผลิตภาพการผลิต (productivity) เพื่อให้มีศักยภาพที่จะทำการแข่งขันกับต่างประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ก้าวหน้า โกลด์เคียง หรือด้อยกว่าประเทศไทยก็ตาม ทั้งนี้เพราะไม้อาจจะทำการปกป้องและส่งเสริมการผลิตภายในประเทศโดยอาศัยมาตรการทางด้านภาษีศุลกากรและการอุดหนุนด้านต่าง ๆ ได้อีกต่อไป

ผลิตภาพในการผลิต (productivity) ของแต่ละอุตสาหกรรมนั้น โดยนัยจะบอกให้ทราบถึงขีดความสามารถในการแข่งขันของแต่ละอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่มีผลิตภาพในการผลิตสูง สินค้าของอุตสาหกรรมนั้นจะมีต้นทุนแข่งขันในตลาดโลกได้ทำให้การส่งออกขยายตัว นอกจากนั้น การที่ประเทศมีผลิตภาพการผลิตเพิ่มสูงขึ้น รายได้ที่แท้จริงของประชากรจะสูงขึ้นไปด้วย และเมื่อประกอบกับรายได้จากการส่งออกที่เพิ่มสูงขึ้น ประชากรในประเทศจะมีอำนาจซื้อ และสามารถนำเข้าสินค้าต่าง ๆ จากต่างประเทศได้มากขึ้น โดยไม่ต้องพึ่งพาการกู้ยืมจากต่างประเทศ ผลสุดท้าย คือ ประชากรจะมีสภาพทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นในลักษณะที่สามารถอุปโภคบริโภคสินค้าได้หลากหลายประเภทที่ผลิตทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนั้นประชากรจะมีรายได้เพียงพอที่จะอุปโภคบริโภคในปริมาณเท่าที่ต้องการได้⁶

ผลิตภาพการผลิต (productivity) นั้น อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผลิตภาพการผลิตเฉพาะส่วน (partial productivity) ซึ่งก็คือ อัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น ผลิตภาพการผลิตของแรงงาน หรือ ผลิตภาพการผลิตของทุน และอีกประเภทคือ ผลิตภาพการผลิตโดยรวม (Total Factor Productivity -TFP) ซึ่งก็คือ ค่าการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตที่แท้จริง (real output) อันไม่ได้เกิดเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยการผลิตที่แท้จริง (real input) หรืออาจกล่าวอีกลักษณะหนึ่งได้ว่า การเจริญเติบโตของผลผลิตที่แท้จริงนั้นถ้าวิเคราะห์ทางด้านอุปทาน (Supply side) แล้ว จะมีแหล่งที่มาอยู่ 2 แหล่ง คือ เกิดจากการเจริญเติบโตของปัจจัยการผลิตที่แท้จริง (เช่น ปัจจัยการผลิตประเภท

⁶ ไพฑูรย์ วิบุลยดีกุล, "นโยบายและมาตรการของรัฐบาลกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับอุตสาหกรรมไทย," เอกสารสัมมนาการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยจัดโดยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ 6 ธันวาคม 2537, หน้า 6.

แรงงาน ทุน ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง) และเกิดจากการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวม (Total Factor Productivity Growth - TFPG) ค่าการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) นี้ โดยนัยแล้วมักจะแสดงถึงคุณภาพหรือประสิทธิภาพการผลิตของปัจจัยและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.1 ว่าในบรรดาประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเช่น สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอิสราเอล การเพิ่มผลิตภาพการผลิตโดยรวมของปัจจัยการผลิต (Total Factor Productivity - TFP) อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของคุณภาพหรือประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิต และการปรับปรุงเทคโนโลยีให้ดีขึ้นนั้นเป็นที่ยอมรับ (source) ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญยิ่ง ⁷

ตารางที่ 1.1 ผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFP) ในฐานะที่ยอมรับของการเจริญเติบโตในประเทศที่สำคัญบางประเทศ

ประเทศ	ปี (ค.ศ.)	อัตราการเติบโตของมูลค่าเพิ่ม (%)	Total Factor Productivity	
			อัตราค่าเพิ่ม (%)	สัดส่วน (%)
ญี่ปุ่น	1960 - 1973	10.9	4.5	41.3
เนเธอร์แลนด์	1951 - 1960	5.0	2.3	46.5
	1960 - 1976	5.6	2.6	46.4
สหราชอาณาจักร	1949 - 1959	2.5	1.2	48.0
	1960 - 1973	3.8	2.1	55.3
สหรัฐอเมริกา	1947 - 1960	3.7	1.4	37.5
	1960 - 1973	4.3	1.3	30.2
เยอรมนีตะวันตก	1950 - 1960	8.2	3.6	56.8
	1960 - 1973	5.4	3.0	55.6

⁷ ดีรณ พงศ์มณฑล, " แนวโน้มเศรษฐกิจและกลยุทธ์การพัฒนา, " ใน ทิศทางการปฏิรูปนโยบายเศรษฐกิจไทยในทศวรรษ 1990, ดีรณ พงศ์มณฑล, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), หน้า 10-12.

ประเทศ	ปี (ค.ศ.)	อัตราการเติบโต ของมูลค่าเพิ่ม (%)	Total Factor Productivity	
			อัตราการเพิ่ม (%)	สัดส่วน (%)
อิตาลี	1952 - 1960	6.0	3.8	62.7
	1960 - 1973	4.8	3.1	64.6
ไต้หวัน	1955 - 1960	5.2	3.1	59.5
ฮ่องกง	1955 - 1960	8.25	2.4	29.1
	1960 - 1973	9.1	4.3	47.0
เกาหลีใต้	1955 - 1960	4.2	2.0	47.4
	1960 - 1973	9.7	4.1	42.3
อิสราเอล	1952 - 1958	9.8	3.9	39.8
	1960 - 1965	11.0	3.4	30.9
สิงคโปร์	1972 - 1980	8.0	-0.01	-0.1
ฟิลิปปินส์	1947 - 1965	5.75	2.5	43.5
อินเดีย	1959 - 1978	6.2	-0.2	-2.9
เม็กซิโก	1950 - 1960	5.65	1.6	28.3
	1960 - 1974	5.6	2.1	37.5

ที่มา : ตีรณ พงศ์มพัฒน์ (2534)

การวิเคราะห์การเจริญเติบโตของผลผลิตนั้น นอกจากการวิเคราะห์ทางด้านอุปทาน (Supply side) แล้ว ยังสามารถวิเคราะห์ทางด้านอุปสงค์ (Demand side) ได้ด้วย ทั้งนี้จะจำแนกแหล่งที่มาของการเจริญเติบโตออกไปตาม อุปสงค์ของตลาด (Market demand) ที่แตกต่างกันไป อันประกอบไปด้วย ผลของการขยายตัวของอุปสงค์ (Domestic Demand Expansion) ผลจากการเจริญเติบโตของอุปสงค์การส่งออก (Export Demand Growth) ผลจากการทดแทนการนำเข้า (Import - Substitution Effect) และผลจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี (technology effect)

ในปัจจุบันการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประเทศไทยเองก็เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมที่เป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ สามารถก่อให้เกิด

รายได้แก่ประเทศได้จำนวนมหาศาล ดังนั้นในการศึกษานี้จึงเลือกที่จะศึกษาถึงแหล่งที่มาของการเจริญเติบโตของผลผลิตที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรมโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ทางด้านอุปทาน (Supply side) ค่าการเจริญเติบโตของผลผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้ จะเป็นเครื่องบ่งชี้อีกอย่างที่ทำให้ทราบถึงระดับความสามารถของอุตสาหกรรมไทยในการแข่งขันกับต่างประเทศ และประสิทธิภาพของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมนั้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวัดและวิเคราะห์ระดับการเจริญเติบโตของผลผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) ของภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2522-2534
2. เพื่อวัดและวิเคราะห์ระดับการเจริญเติบโตของผลผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) ของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทในช่วงปี พ.ศ. 2522-2534

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาการเจริญเติบโตของผลผลิตภาพการผลิตโดยรวมของอุตสาหกรรมในประเทศไทยนี้ จะทำการศึกษาในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2522-2534 (ค.ศ. 1979-1991) ซึ่งจะศึกษาคอบคลุมอุตสาหกรรมทุกประเภทโดยจะจำแนกประเภทอุตสาหกรรมตาม "การจัดจำแนกมาตรฐานอุตสาหกรรมไทย (Thailand Standard Industry Classification -TSIC) ในระดับ 3 digit โดยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะแบ่งเป็น 5 ส่วนด้วยกันคือ ในส่วนแรกจะกล่าวถึงภาวะของระบบเศรษฐกิจของไทยในช่วงทศวรรษที่ ผ่านมาจนถึงปัจจุบันในแง่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้าระหว่างประเทศ การลงทุน การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ผลผลิตภาพในการผลิต ตลอดจนมาตรฐานและนโยบายทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ของรัฐบาล ทั้งนี้จะเน้นถึงบทบาทและความสำคัญของภาคอุตสาหกรรมและผลผลิตภาพการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ส่วนที่สองจะกล่าวถึงการวัดผลผลิตภาพการผลิต รวมทั้งแบบจำลองของผลผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFP) ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผู้ทำการศึกษาไว้ ส่วนที่สามจะเป็นวิธีการการศึกษา ส่วนที่สี่จะเป็นการวิเคราะห์และสรุปผลทางสถิติที่ได้จากการศึกษา และส่วนที่ห้าจะเป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) อันประกอบด้วย มูลค่าผลผลิตของแต่ละอุตสาหกรรม จำนวนแรงงาน มูลค่าสินทรัพย์ถาวร มูลค่าสินค้าขั้นกลางของแต่ละอุตสาหกรรม ราคาค่าจ้าง ดัชนีราคาขายส่ง (wholesale price index) ของแต่ละสินค้าอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้สามารถจัดเก็บได้จากแหล่งต่าง ๆ อาทิเช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประโยชน์ของการศึกษา

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมของอุตสาหกรรมในประเทศไทย (The Analysis of Total Factor Productivity Growth of Industries in Thailand) จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้ คือ ทำให้ทราบถึง

1. ลักษณะโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทในประเทศไทย
2. แหล่งที่มาของการเจริญเติบโตของผลผลิตที่แท้จริงของอุตสาหกรรมไทย
3. ระดับการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมของอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ไทย

ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการบ่งบอกและกำหนดแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยในตลาดโลกต่อไป อีกทั้งทำให้ทราบถึงภาพรวมและระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมไทยด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย